

Η συνέντευξη

Κορνα Κάρλσεκ, Τυπewriter, 1955

γράφει ο **Κλεάνθης Βαλαρούτσος**

Φοβάμαι ότι το παιχνίδι είναι στημένο

Κώστας Τριαρίδης

Η
σ
υ
ν
έ
ν
τ
ε
υ
ξ
η

Τριαρίδη θα τα πούμε στο σπίτι. Ήταν ο γιος του Στέφανος (γιατρός επίσης) αυτός που του τόλεγε. Κι ο Κώστας Τριαρίδης, εξηγεί ότι ποτέ δεν τον φώναξαν μπαμπά στο σπίτι τον

αποκαλούν μια ζωή με τ' όνομα οι δικοί του μ' όλη την αγάπη και τον σεβασμό κι όπως σπεύδει να εξηγήσει, μόνο μικρά όταν ήταν τα παιδιά του κι έπεφταν, φώναζαν μπαμπά κλαίγοντας.

Βρεθήκαμε στο ΑΧΕΠΑ, μέρες που γίνονταν οι εκδηλώσεις του ΣΑΕ (απόδημος Ελληνισμός) στη Θεσσαλονίκη. Την ίδια ώρα ήρθαν να τον δουν ο πρόεδρος των ομογενών του Καναδά με τη κόρη του (ψυχολόγος που αναλαμβάνει έργο σε συνεργασία με το ΑΠΘ). Φαίνεται πως είναι χρόνια φίλοι οικογενειακοί. Εκεί ακούω να λέει στο κορίτσι, τα λεφτά είναι ελάχιστα αλλά ξέρεις είναι η αίγλη. Ακούω επίσης άλλους να λένε ότι ο Τριαρίδης φέρνει συνεχώς νέα γνωστικά αντικείμενα. Μαθαίνω (από τους άλλους γιατί ο ίδιος δεν χαϊδεύει τον εαυτό του, επαγγελματικά τουλάχιστον) πως είναι ο μόνος (;) πανεπιστημιακός που δεν έχει κάνει επάγγελμα.

Κάτσε δίπλα στην κόρη σου να σας βγάλω μια φωτογραφία, λέει στο φίλο του από τον Καναδά. Και βλέπω να τραβάει δυο φορές την ίδια στάση. Δεν ανατυπώνω ποτέ φωτογραφίες – εξηγεί – δεν έχω τον χρόνο. Βγάζω πάντα δύο, τη μία τη δίνω την άλλη την κρατάω. Βγάζω δύο φιλμ την εβδομάδα, αν έκανα αλλιώς, θάπρεπε να έτρεχα όλη μέρα στο φωτογράφο.

Καμαρώνει για πράγματα καθημερινά και παθιάζεται όταν μιλάει για το κτήμα του στο Πάικο. Πηγαίνω κάθε Σάββατο. Εκεί τα έχω όλα, τα κάνω όλα. Δέντρα, λουλούδια, αμπέλια, ζωντανά. Ορίστε όποιος θέλει να έρθει. Δεν χρειάζεται πρόσκληση. Μόνο ένα τηλέφωνο πριν μη δεν είμαι εκεί κι έρθει άδικα. Είναι απόλαυση να τον ακούς να θυμάται από ποια πέρατα της γης κουβάλησε και το μικρότερο κλωνάρι και πως αυτό μεγάλωσε κι έγινε δέντρο.

Όση ώρα μιλούσαμε κάπνιζε το πούρο του ενώ όπως μας είπε και το κρασί που βγάζει το απολαμβάνει. Χαίρεται όμως να μοιράζει και στους φίλους, όπως στους γάμους του παιδιού του που μοίρασε στους καλεσμένους όλους από ένα μπουκάλι κρασί παραγωγής δικής του, σε ανάμνηση της μέρας. Είπαμε πολλά μα εκείνο που τον “έκαιγε” ήταν το γραφείο εκπαίδευσης, του οποίου έχει την ευθύνη. Όλο γι' αυτό ήθελε να μιλάει, πάρε κι αυτή τη φωτογραφία, ορίστε κι

ο φάκελος με τα ενημερωτικά δελτία του ΑΠΘ.

– Να πούμε δυο λόγια (δικές του οι κουβέντες) για την πολιτική και τα προσωπικά και να πάμε στην εκπαίδευση.

– Για να μη παρεξηγηθώ, καλό είναι να διευκρινίσω ότι ο Κώστας Τριαρίδης δεν χρειάζονταν “τσίγκλισμα” ήταν έτοιμος να μιλήσει για ό,τι ήθελες. Δεν ξέρω αν ήταν “εκπαιδευμένος” από το πανεπιστήμιο ή την πολιτική, μα ούτε που χρειάζονταν ερωτήσεις. Έπιανε το νόημα με την πρώτη λέξη και ξεκινούσε.

“Είμαι αφιερωμένος στο ΑΠΘ, μετά το 1956. Με ενεργό συμμετοχή στο 1-1-4 για το 15% στη παιδεία. Πήρα το πτυχίο Ιατρικής το 1963, έγινα βοηθός το '67, δώχθηκα, φυλακίσθηκα, εξορίστηκα, επέστρεψα το '74.

Ασχολούμαι με πλήρη απασχόληση στο ΑΠΘ και στο Νοσοκομείο, απ’ όλες τις βαθμίδες μέχρι σήμερα (αναπληρωτής καθηγητής ΩΡΛ). Ξεκίνησα με το πτυχίο Ιατρικής, μετά Οδοντιατρικής, διδάκτωρ Ιατρικής, Οδοντιατρικής, ειδικότητα ΩΡΛ – πλαστική αποκατάσταση προσώπου – ξέρετε τι κάνει ο διάολος όταν δεν έχει δουλειά - (δική του η προσθήκη) χειρουργική κεφαλής και τραχήλου.

– Είναι “συγγραφέας” βιβλίων επιστημονικού περιεχομένου πολλών άρθρων και 140 δημοσιεύσεων.

– Κύριο όμως ενδιαφέρον του αποτελεί η **ιατρική εκπαίδευση** και η εκπαίδευση στις Επιστήμες Υγείας (Νοσηλεύτες – ΤΕΙ – Πανεπιστήμιο Πάτρας, Μεταπτυχιακά).

– **Τι είναι το ΕΑΠ και ποια η δική σας ανάμιξη;**

– Το **Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο**, είναι το 19ο πανεπιστήμιο της χώρας. Γίνεται σπουδαία δουλειά με παρακολούθηση, καθοδήγηση και απόκτηση γνώσης εξ’ αποστάσεως. Ειδικά στο μεταπτυχιακό τμήμα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας, βγαίνουν μανάτζερς με πτυχία, οι αυριανοί μανάτζερς υγείας. Χρησιμοποιείται όλη η σύγχρονη τεχνολογία και μετέχουν ιατροί, οικονομολόγοι, κοινωνιολόγοι, όλοι πτυχιούχοι. Είναι καινοτομικό όλο το σύστημα, τα συγγράμματα, η αξιολόγηση των φοιτητών και των διδασκόντων και όλη η διαδικασία συντονισμένη. Είναι καινοτόμος ο τρόπος που λειτουργεί σήμερα το ανοιχτό πανεπιστήμιο.

– **Σαν να φαίνεται ότι το συμβατικό πανεπιστήμιο υστερεί ή κάπου “κόλλησε”.**

Αναμφίβολα ναι. Τα συμβατικά πανεπιστήμια είναι σήμερα γηρασμένα, ιδιαίτερα τα Ιατρικά Τμήματα. Οι σπουδές έχουν υποβαθμιστεί κυ-

ρίως στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Ευτυχώς διασώζονται τα ιδρύματα της περιφέρειας που είναι σήμερα πολύ καλύτερα, έχουν ζωντάνια.

– **Η σχέση σας με το γραφείο εκπαίδευσης.**

– Εδώ και δυο χρόνια η σχολή μου ανέθεσε τον συντονισμό του γραφείου εκπαίδευσης, που σκοπό έχει την υποστήριξη σπουδών (προοπτική – μέτρα – συνέχιση ειδικοτήτων και άλλα) και την αναβάθμιση σπουδών και λειτουργίας της Ιατρικής Σχολής, με πρώτο χρονικό ορίζοντα το 2006 και δεύτερο το 2010. Το έργο που έγινε τα δύο αυτά χρόνια με τη καθοδήγηση της ηγεσίας του τμήματος (καθηγητές Α. Μηνάς – Ι. Μπόντης – Α. Μάνθος) αλλά και τη προεργασία της προεδρείας Α. Τουρκαντώνη, είναι πρωτοποριακό. Σου δημιουργεί την αισιοδοξία ότι το 2006 η αναβάθμιση θα είναι κάτι το χειροπιαστό.

– **Ποιά είναι η διάρθρωση της οικογένειας Τριαρίδη;**

– Παντρεμένος εδώ και σαράντα χρόνια με την σύντροφό μου (με την ορθή έννοια του όρου) έχουμε έξι παιδιά, τρία αγόρια, τρία κορίτσια, δυο εγγόνια και αναμένονται άλλα δύο. Τρεις είναι γιατροί, κόντρα στον Τριαρίδη (ήθελαν να μου δείξουν ότι μπορούν κι αυτοί να γίνουν γιατροί στην οικογένεια) ένας αρχιτέκτων, ένας οικολόγος. Είναι κι η Ναυσικά (η νύφη μου) η καλύτερη και αγαπημένη μου φοιτήτρια που γνώρισε ανεξάρτητα από Εμένα τον γιο μου και εξαφανίστηκε. Μας στέρησε τη Ναυσικά ο γιος μας έλεγε η σύζυγος κι εγώ της έλεγα μη στενοχωριέσαι, θα πάει στρατό ο γιος μας και θα μας την παραδώσει, όπως κι έγινε.

– **Ελεύθερος χρόνος και πως τον περνάει κανείς.**

– Όταν υπάρχουν αυτές οι αύρες το αντικείμενο είναι ένα και μοναδικό. Είμαι κι εκεί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Καταγίνομαι με τη μετατροπή άγονων εκτάσεων σε δασικό πάρκο. Αν δείτε τι υπάρχει στο κτήμα, κουβαλάω από παντού, όπου πάω κι ένα νέο φυτό, από το Αζερμπαϊτζάν, τη Κορέα... Αυτή τη στιγμή καλλιεργώ 920 διαφορετικά είδη δέντρων και θάμνων.

Είναι και τα αμπέλια, δικά μου (και των φίλων μου) και τα κρασιά. Έχω και γουρούνια (δύο και ένας κάπρος και γεννούν συνέχεια) τρώει όλη η οικογένεια κι η παρέα, τα Χριστούγεννα ειδικά σφάζουμε πάντα.

– **Οικογενειακό δέντρο και καταβολές. Από που κρατάει ο Κώστας Τριαρίδης;**

– Γόνος αστικής οικογένειας στο Κιλκίς, που μετά τον πόλεμο κατέρρευσε οικονομικά (ο πατέρας ήταν μεγάλεμπορος σε εδώδιμα - αποικιακά). Ξεπέσαμε όπως πολύς κόσμος και κάναμε όλες τις δουλειές για να ζήσουμε. Έκανα τον λούστρο, πουλούσα τσιγάρα, μέχρι κηπουρός έκανα σε γνωστή βίλα στο Πανόραμα (το όνομα δεν έχει σημασία) γιατί έπρεπε σαν φοιτητής να μείνω στη Θεσσαλονίκη. Να μη ξεχάσω και το σκούπισμα που έκανα στο τμήμα Νέων της ΧΑΝΘ.

– **Το '67 σας βρίσκει βοηθό στο Πανεπιστήμιο και στην εξορία μετά.**

– Όπως τα λέτε. Με πήγαν στα Φουρνά Ευρυτανίας και τη Μακρακώμη Φθιώτιδας. Τρία χρόνια εξορία ήταν πολλά. Χωρίς νερό και φως. Όταν μετά από χρόνια επισκεφθήκαμε μ' ένα φίλο τα μέρη, απολαμβάνοντας το φυσικό τοπίο τον άκουσα να λέει, τι εκπληκτική ομορφιά, να μπορεί να μείνει κανείς εδώ τέσσερις ώρες. Κι εγώ είχα μείνει τρία χρόνια. Στο τέλος επέτρεπαν να παίρνεis μαζί και τα παιδιά, δύο είχα τότε, ο Στέφανος ήρθε επάνω δύο χρονών. Έπρεπε να βρεις τρόπο να σκοτώσεις την ώρα σου, κι εγώ ζητούσα και διάβαζα όλα τα βιβλία του Δασαρχείου. Τότε ήταν που έδωσα στον εαυτό μου πτυχίο Δασολογίας.

– **Να υποθέσω ότι αυτό ήταν κι η αφορμή για τη σημερινή σας “τρέλλα” με το δασικό πάρκο;**

– Όταν γύρισα το '72, αγόρασα τα μπαΐρια στο Πάικο και με τον καιρό και τη δουλειά, έγινε αυτό που υπάρχει σήμερα (και πάντως πριν γίνω Υπουργός, λέει και γελάει). Την ...ψώρα με τα δέντρα και το χώμα τη κόλλησα από δυο γεγονότα. Ένα που έκανα τον κηπουρό στο Πανόραμα σαν φοιτητής κι ένα τις ... σπουδές στο Δασαρχείο σαν εξόριστος.

– **Η πολιτική πως προκύπτει; Σαν ανάγκη, εσωτερική παρόρμηση, εκμετάλλευση ή αξιοποίηση καταστάσεων-προσώπων, φυσικό επακόλουθο ή κάτι ξαφνικό που μπαίνει ή μας βάζουν στη ζωή μας;**

– Ο κάθε πολίτης πρέπει να είναι ενεργός. Κατά μείζονα λόγο ο μορφωμένος. Η καθημερινή μας ενασχόληση με τα κοινά (Ι.Σ. – χωριό – πολιτιστικοί σύλλογοι) είναι πολιτική πράξη με την ορθή έννοια. Δεν θυμάμαι ποτέ στη ζωή μου να μην ενεργώ σαν πολιτικό ον...

Εδώ χρειάζεται να κάνω την αντιδιαστολή,

της κομματικής ταυτότητας που όλοι λίγο ή πολύ έχουμε, με την πολιτική πράξη. Αυτό με οδήγησε πολλές φορές στη ζωή μου σε συγκρούσεις με τους κομματικούς στον πολιτικό χώρο που κινούμαι, πριν τη δικτατορία, μετά αλλά και σήμερα.

– **Ποια είναι η πολιτική σας διαδρομή;**

– Λειτουργήσαν σαν πρόεδρος στα πρώτα βήματα της ΕΙΝΒΕΘ το 1977, βουλευτής 4 φορές στη κρίση του ΠΑΣΟΚ (89-93) και υπουργός Μακεδονίας-Θράκης (93-96).

– **Και τώρα μακριά από την πολιτική;**

– Όχι ποτέ. Και τώρα είμαι μέσα στη πολιτική, ως ενεργός πολίτης, όπως πιστεύω οφείλει ο καθένας. Παραμένω όμως μακριά από αυτό που λέγεται πολιτική πράξη. Φοβάμαι ότι είναι **ένα στημένο παιχνίδι**. Ελπίζω σε καλύτερες μέρες για τη πολιτική και το λαό μας.

– **Να συμπεράνω ότι βγάζετε μια πίκρα;**

– Σε καμιά περίπτωση. Άλλωστε κι αυτό που κάνουμε για την αναβάθμιση των σπουδών, είναι από μία άποψη πράξη πολιτική.

Παραμένω με συνέπεια στον πολιτικό χώρο που με εκφράζει σ' όλη μου τη ζωή. Στην αριστερά του κέντρου. Αυτό είναι το πολιτικό μου στίγμα, δεν υπήρξα ποτέ κομμουνιστής, ποτέ συντηρητικός αλλά όταν τα κόμματα άλλαζαν ήμουν πάντα απ' έξω, ως αριστερά ή δεξιά παρέκκλιση.

– **Η καλλιτεχνία πως προκύπτει στη ζωή σας υπάρχει ιστορία;**

– Από την ίδρυση της Σχολής Καλών Τεχνών στη Θεσσαλονίκη, με πρωτοβουλία του τότε πρύτανη και προέδρου του τμήματος, Δ. Φατούρου, διδάσκω το μάθημα της Μορφολογίας του προσώπου και της έκφρασής του. (Χωρίς καμιά αμοιβή) και δεν κρύβω ότι με κολακεύει το ενδιαφέρον που δείχνουν οι εικαστικοί φοιτητές.

Η ροπή στις καλές τέχνες είναι μια παλιά ιστορία, είναι μια εσωτερική ανάγκη. Έχω ασχοληθεί με το σκίτσο και τη γλυπτική. Ειδικά στην εξορία που είχα χρόνο, έφτιαχνα γλυπτά και τα χάριζα στους συγκρατούμένους μου (Χαραλαμπίδης, Λιβάνης, Παπασπύρου κι άλλοι πολλοί κι ένας βασικός ανάμεσά μας). Δυο έργα μου βρίσκονται στο Μουσείο του Παρισιού (περιγράφει με γλυκιά ανάμνηση τον εσταυρωμένο λαό από καλαμόριζα και ένα σίδερο - γλυπτό που το ονομάζει το δέντρο της γνώσεως και ο όφης, δυο έργα που είναι όπως

Τα ιατρικά τμήματα
σε Αθήνα - Θεσσαλονίκη
είναι γηρασμένα
Πολύ καλύτερα τα
περιφερειακά τμήματα

λέει τα μόνα που κράτησε). Από το '74 και μετά τίποτε από γλυπτική, στέρεψα.

– Διδάσκω στη σχολή γιατί το ενδιαφέρον μου ήταν πάντα το πρόσωπο, μη ξεχνάμε πως είμαι χειρουργός προσώπου.

– **Ερχόμαστε στην εκπαίδευση, όπου φαίνεται να παίζει ένα μεγάλο στοίχημα της σχολής ολόκληρης των συνεργατών αλλά και προσωπικό. Θα φθάσουμε στην αναβάθμιση των σπουδών;**

– Όλο το εγχείρημα προκύπτει σαν ανάγκη από το γεγονός ότι η εκπαίδευση λειτουργεί υποβαθμισμένα, με **ευθύνη της πολιτείας** (πόροι – εξοπλισμοί – προσωπικό) αλλά και δική μας των **διδασκόντων**, δυστυχώς και την **ανοχή του στραβού κι ανάποδου από τους φοιτητές**.

Αυτή η κατάσταση οδήγησε εδώ και δύο χρόνια σε μια συλλογική, συμμετοχική και φιλόδοξη προσπάθεια, για την αναβάθμιση σπουδών και λειτουργιών, προσπάθεια που καθοδηγείται από τη διοίκηση του τμήματος και του γραφείου εκπαίδευσης περισσότερα από 320 μέλη του ΔΕΠ (σε σύνολο 500) έχουν εμπλακεί σ' αυτή τη διαδικασία. Στόχος μας είναι ο **μετασχηματισμός** να γίνει χωρίς αναστατώσεις βαθμιαία και με συμμετοχή όλων (καθηγητών-φοιτητών). Δεν είναι εύκολο το εγχείρημα, αφού χρειάζεται ν' αλλάξουν πολλά, επάνω σ' όλους μας, στάσεις και συμπεριφορές, αλλά μέχρι στιγμής η προσπάθεια ... τρέχει.

– **Ποιά είναι τα οφέλη που αναμένονται μέσα από αυτή την προσπάθεια;**

– Η Ιατρική Σχολή δεν είχε επί 60 χρόνια κανονισμό λειτουργίας εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, άλλωστε δεν υπήρχε καν πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών. Από φέτος το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε με 270 διδάσκοντες και τους πρώτους 40 μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Λειτουργούν τρία προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτών, όπου καθηγητές όλων των βαθμίδων παρακολουθούν (και σε ώρες ιατρείου) εξαμηνιαία εντατικά μαθήματα με συμμετοχή εκπαιδευτών από

Παραμένω με συνέπεια στο πολιτικό μου χώρο, στην αριστερά του Κέντρου. Δεν υπήρξα ποτέ κομμουνιστής ή συντηρητικός. Όταν τα κόμματα άλλαζαν, εγώ έμεινα απ' έξω, σαν αριστερά ή δεξιά παρέκκλιση.

διάφορα τμήματα, ιατρικής, παιδαγωγικής, ψυχολογίας, πολυτεχνείου ... Επιδίωξή μας είναι να επεκταθεί το πρόγραμμα και σε άλλα τμήματα του πανεπιστημίου. Οι θεσμικές επιτροπές του τμήματος επεξεργάζονται αλλαγές στο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών, την επανασυγγραφή διδακτικών βιβλίων (αλλά των οποίων είναι επαρκή και

άλλα γραμμένα για ειδικούς και άλλα για ποιος ξέρει ποιους ή για τίποτε...) την εισαγωγή της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση, την αναδιάρθρωση της πρακτικής άσκησης, την εκπαίδευση στην Α' βάρθια φροντίδα Υγείας και την Ιατρική της Κοινότητας.

– **Σαν πολλά και φιλόδοξα ακούγονται αυτά. Μήπως χαθούμε στην πορεία;**

– Υπάρχει σχεδιασμός και όρεξη. Γίνεται σοβαρή δουλειά και ήδη υπάρχουν θετικά δείγματα. Προετοιμάζεται η εμπλοκή του τμήματος στην Εκπαίδευση, στις Ειδικότητες, την Γενική Ιατρική, τη συνεχιζόμενη Εκπαίδευση.

Αρχίζουν τα αμφιθέατρα να ξαναγεμίζουν, γίνεται έργο, λειτουργούν πιλοτικές μέθοδοι διδασκαλίας και σύγχρονες πρακτικές: Κάθε χρόνο **οι πρωτοετείς ξεκινούν με ελεύθερο μάθημα εισαγωγής στις Ιατρικές Σπουδές** (το παρακολούθούν όλοι) κυκλοφορεί κατά μήνα ενημερωτικό δελτίο για κάθε πληροφορία καθηγητών, φοιτητών, στη πορεία προς την αναβάθμιση.

– Δημιουργήθηκαν **δίκτυα** (Αμερικανικό μοντέλο) προπτυχιακής-μεταπτυχιακής συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, με γραμματειακή υποστήριξη, όπου καθηγητές και φοιτητές συζητούν αναζητώντας το καλύτερο.

– Τέλος με την δημιουργία δύο τμημάτων με πόλους τα Νοσοκομεία ΑΧΕΠΑ και Ιπποκράτειο (που πρέπει να ενισχυθούν και να ολοκληρωθούν) και την

αξιοποίηση του Παπαγεωργίου, πιστεύω ότι το 2006, που είναι ο πρώτος στόχος, η Ιατρική Σχολή θα είναι αντάξια της προσπάθειας και του αγώνα χιλιάδων φοιτητών της αλλά και των διδασκόντων που λειτούργησαν, στα πλαίσια της αναβάθμισης της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ, που φέτος γιορτάζει τα 60 χρόνια της.

Υπήρξα σ' όλη μου τη ζωή πολιτικό ον. Άλλο όμως κομματική ταυτότητα κι άλλο πολιτική πράξη. Αυτό με οδήγησε σε συγκρούσεις με τους ανθρώπους του χώρου μου.